

LUYỆN TẬP VỀ THAY ĐỔI TRẬT TỰ CÁC PHẦN CỦA CỤM TỪ VÀ CÁC THÀNH PHẦN CỦA CÂU

I – BÀI TẬP

1. Đọc các câu thơ sau và thực hiện nhiệm vụ nêu ở dưới.

- *Tình thư một bức phong còn kín
Gió nơi đâu gượng mở xem.*

(Nguyễn Trãi)

- *Rất đẹp hình anh lúc nắng chiều
Bóng dài lên đỉnh dốc cheo leo
Núi không đè nổi vai vươn tới
Lá nguy trang reo với gió đèo.*

(Tố Hữu)

a) Hãy chỉ ra hiện tượng thay đổi trật tự trong cấu tạo của cụm từ và của câu ở những phần trích trên đây.

b) Hãy viết lại những câu trên với cấu tạo của cụm danh từ và cấu tạo của câu sắp xếp theo trật tự thông thường.

c) Trình bày ý kiến của anh (chị) về hiệu quả diễn đạt của hiện tượng thay đổi trật tự trong cấu tạo của cụm từ và của câu, qua các câu thơ trên.

2. Hãy chỉ ra hiện tượng thay đổi trật tự trong cấu tạo của cụm từ và của câu ở những câu trích sau đây, rồi viết lại theo trật tự thông thường.

- *Lom khom dưới núi tiêu vài chú
Lác đác bên sông chợ mấy nhà.*

(Bà Huyện Thanh Quan)

- *Bạc phơ mái tóc người Cha
Ba mươi năm Đảng nở hoa tặng Người.*

(Tố Hữu)

– *Giữa đoàn quân nhạc, bỗng rộn lên bốn mươi cây sáo trúc.*

(Thép Mới)

3. Đặt hai câu có hiện tượng thay đổi trật tự trong cấu tạo của cụm danh từ.

4. Đặt hai câu có hiện tượng thay đổi trật tự trong cấu tạo của cụm chủ – vị.

II – GỢI Ý GIẢI BÀI TẬP

1. a) Đó là *Tình thư một bức* và *Rất đẹp hình anh lúc nắng chiều.*

b) Viết lại theo trật tự thông thường : *Một bức tình thư và Hình anh lúc nắng chiều rất đẹp.*

c) Hiệu quả diễn đạt của hiện tượng thay đổi trật tự : thành phần nào được đổi lên trước thường mang nội dung được nhấn mạnh và kèm theo màu sắc biểu cảm.

2. Viết lại :

- *Vài chú tiêu lom khom dưới núi*
Mấy nhà chợ lác đác bên sông.
- *Mái tóc người Cha bạc phơ.*
- *Giữa đoàn quân nhạc, bốn mươi cây sáo trúc bỗng rộn lên.*

3. và **4.** Học sinh tự làm.